

AİLE PLANLAMASI

Ümmügülsüm ULUTAŞ¹

¹ Elazığ Yurtbaşı Aile Sağlığı Merkezi

BAŞLIKLAR

- AİLE PLANLAMASININ TANIMI VE ÖNEMİ
- AİLE PLANLAMASINDA DANIŞMANLIK
- AİLE PLANLAMASI (KONTRASEPTİF) YÖNTEMLERİ
- Hormonal Yöntemler
- Bariyer Yöntemler
- Rahim İçi Araç (RİA)
- Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon
- Doğurganlık Bilincine Dayalı Yöntemler
- Geleneksel Yöntemler
- Acil Kontrasepsiyon
- Gebelik Sonlandırma (Menstrüel Regülasyon/MR)

Öğrenim Hedefleri

- Aile planlamasına yönelik danışmanlık türlerinin sayabilme
- Danışmanlığa başvuranın öyküsünü alma ve fizik muayene basamaklarını sayabilme
- Gebelikten korunma (kontraseptif) yöntemleri sayabilme
- Acil kontrasepsiyonu ve uygulanması gereken durumları açıklayabilme
- İstenmeyen gebeliği sonlandırmada danışmanlık yapabilme

Aile Planlaması ile İlgili Ebelik Tanıları

Anne ve çocuk sağlığının yetersiz yönetilme riski;
-Plansız aile içi nüfus artışı ile ilgili

İstenmeyen gebeliklere maruziyet;
-Aile planlaması ile ilgili bilgi eksikliğine bağlı

Anne ve fetüsün zarar görme riski;
-İstenmeyen gebeliklerin tıbbi olmayan yöntemlerle sonlandırılmasına bağlı

Maternal-fetal bağlanmada yetersizlik;
-İstenmeyen gebeliğe bağlı

Enfeksiyon riski;
-Sağlıksız ortamlarda yapılan düşüklere bağlı

KAYNAKLAR

- Aile Planlaması Danışmanlığı Katılımcı Kitabı. (2009) T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü, Ankara (<https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/a%C3%A7sap36.pdf>)
- Avcı, S., Mutlu, S., Yiğit, F. (2021). Evli Kadınların Aile Planlaması Yöntem Tercihlerine Etki Eden Faktörler. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*,4(2), 128-138.
- Barrier methods <https://www.familyplanning.org.nz/news/2013/barrier-methods> (erişim tarihi: 24.10.2021).
- Barrier Methods of Birth Control: Spermicide, Condom, Sponge, Diaphragm, and Cervical Cap. <https://www.acog.org/womens-health/faqs/barrier-methods-of-birth-control-spermicide-condom-sponge-diaphragm-and-cervical-cap> (erişim tarihi:24.10.2021)
- Beji KN. (2016). *Kadın Sağlığı ve Hastalıkları*, 3. Baskı. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri
- Bridge D. (2016). Emergency contraception: Focus on the facts. *JAAPA Journal Of The American Academy Of Physician Assistants*, 29:20-24 doi: 10.1097/01.JAA.0000475459.00348.81
- Classifications for Barrier Methods <https://www.cdc.gov/reproductivehealth/contraception/mmwr/mec/appendix.html> (erişim tarihi: 24.10.2021)
- Evliliğe Sağlıklı Başlangıç Rehberi. (2014) T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı, Ankara <http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/EvliligeSagBaslangicDokumanı.pdf>
- Özçelik E. (2016). Doğal aile planlaması yöntemleri. *Jour Turk Fam Phy*,7 (3), 45-53. Doi: 10.15511/tjtfp.16.00345
- Özgülner, N. (2007). Güvenli cinsellik. Pektaş H, editör. Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği (CETAD) Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Alanında Ulusal ve Yerel Medya Yoluyla Savunuculuk Projesi.<http://www.cetad.org.tr/CetadData/Books/32/pdf-dosyasini-indirmek-icin-tiklayiniz.pdf>
- Sağlık Bakanlığı, Doğal Gebeliği Önleyici Yöntemler (2019). <https://sagligim.gov.tr/kadin-sagligi/gebelligi-onleyici-yontemler/kadina-ait-yontemler/434-saglikli-hayat2/kad%C4%B1n-sa%C4%9Fl%C4%B1%C4%9F%C4%B1/gebelligi%C4%9Fi-%C3%B6nleyici-y%C3%B6ntemler/kad%C4%B1na-ait-y%C3%B6ntemler/1110-dogal-gebelligi-onleyici-yontemler.html> (erişim tarihi: 25.11.2021).
- Taşkın L. (2016). *Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği*, 13. Baskı. Ankara, Özyurt Matbaacılık
- The World Alliance for Breastfeeding Action (WABA). LAM- The Lactational Amenorrhea Met-

- hod <https://www.waba.org.my/resources/lam/#LAM>
- Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2018). Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Ankara, Türkiye
- World Health Organization (2018). Family Planning - A global handbook for providers <https://www.who.int/reproductivehealth/publications/fp-global-handbook/en/> (erişim tarihi: 25.11.2021).
- World Health Organization, 2010. (erişim tarihi: 21.10.2021) https://www.who.int/pmnch/media/news/2010/20100322_d_shaw_oped/en/
- Yalçı, M. (2020). Dicle üniversitesi tıp fakültesi asistan doktorlarının aile planlaması ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgi, tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi (Uzmanlık Tezi).